

Seat No. : _____

FA-16
March-2007
Gujarati (Main)
Paper – I
(Poetry)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. પ્રેમાનંદના સમય-સંદર્ભ સાથે એના જીવનની વિગતો આપો તથા એણે રચેલાં મહત્વનાં આખ્યાનોનો પરિચય કરાવો. (૧૪)

અથવા

આખ્યાન સાહિત્યસ્વરૂપનાં લક્ષણો વર્ણવી, ગુજરાતીમાં થયેલા એના વિકાસની રૂપરેખા આપો.

૨. ‘ઓખાહરણ’ માં પ્રેમાનંદની આખ્યાન કવિ તરીકેની પ્રતિભા કેવીક પ્રગટ થઈ છે તે દૃષ્ટાંતો આપીને સ્ક્રુટ કરો. (૧૪)

અથવા

કોઈ બે ટૂંકનોંધ લખો :

- (૧) ‘ઓખાહરણ’ માં પ્રગટ થતું તત્કાલીન ગુજરાતી સમાજનું ચિત્ર
(૨) ‘ઓખાહરણ’ માંના સ્ત્રી પાત્રો.
(૩) ‘ઓખાહરણ’ માંના અનિરુદ્ધના પાત્રની વિશિષ્ટતા
(૪) ગુજરાતીમાં રચાયેલી ઓખાહરણની કથાઓ
૩. પ્રિયકાન્ત મણિયારના યુગસંદર્ભનો ખ્યાલ આપી, એમની જીવનરેખાઓ દર્શાવી, એમણે કાવ્યક્ષેત્રે કરેલા પ્રદાનનો પરિચય કરાવો. (૧૪)

અથવા

અનુગાંધીયુગની કવિતાનો ખ્યાલ આપી, પ્રિયકાન્ત મણિયારના સાહિત્ય સર્જનમાં એનો પ્રભાવ કેવો જણાય છે તે વર્ણવો.

૪. ‘ગુજરાતી કવિતાને સૌંદર્ય-સમૃદ્ધ કરવામાં પ્રિયકાન્ત મણિયારનું પ્રદાન મહત્વનું હતું.’ – ‘પ્રિયકાન્ત મણિયારનાં કાવ્યો’ને આધારે આ વિધાન તપાસો. (૧૪)

અથવા

કોઈ બે ટૂંકનોંધ લખો :

- (૧) 'પ્રિયકાન્ત મણિયારનાં કાવ્યો' માંનાં રાધાકૃષ્ણ વિષયક કાવ્યો.
- (૨) 'એકેય એવું ફૂલ' માં પ્રગટતી કવિની પુષ્પપ્રીતિ
- (૩) 'ખીલા' કાવ્યનો મર્મ
- (૪) 'વિહંગ: સ્ટેશને' માં નિરૂપાયેલો વિશિષ્ટ અનુભવ

૫. પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો :

(૧૪)

(અ) કોઈ પણ બે :

- (૧) તમે વઢો કાં વઢનાર આપો જે મુજનો મદ ઉતારે.
- (૨) આપણ એકઠાં દહાડા નીગમશું, આપણ ત્રણે વહેંચીને જમશું.
- (૩) નારી ! તારી નાસિકાનો મોર, નહિ ભૂષણ, ચિત્તનો ચોર.
- (૪) શોભા રાખવા શ્વશુરકુળની અમે બંધાવ્યુ છે ગાત્ર.

(બ) કોઈ પણ બે :

- (૧) એના બીડ્યા હોઠ મહીં તો આગ ભરેલો ફાગણ ગાતો હોરી.
- (૨) પરકમ્મા કરતાં તુજ સાંઈ ! છૂટી ગયા ભવફેરા.
- (૩) ભવિષ્યનો શું ભાર લઈને –
પરોઢ કેરું ગાલ્લું આવ્યું ગામ ?
- (૪) વ્હેલી સવારે ઝબકીને જાગું તો
મારે માથે રંગરંગભર્યું પીંછું એક પડ્યું છે !